

קנקן חדש מלא ישן
הפצת מעיינות החסידות

אור מופלא

לרעות בגנים לאור תורת מרן אור שבעת הימים ותלמידיו הק' זיע"א

שנה ב' גליץ נ"ט | פרשת ויגש תשפ"ב

נראה אור | אמרות קודש ופנינים קדים על פרשת השבוע

ויגש אליו יהודה (מד, יח)

תפילה מתקבלת אם היא מעומק הלב

במדרש (בר"ר צג, ו) **'ויגש אליו יהודה' אין הגשה אלא למלחמה, אין הגשה אלא לפיוס ואין הגשה אלא לתפילה ע"ש.** מפרשי התורה הקשו, הא יהודה היה עומד עם יוסף ומדבר עמו, ויוסף אמר לו 'ותאמ' וגו', ומה זה הלשון 'ויגש'. אכן נראה, שהתפילה היא מקובלת דווקא אם היא מעומק הלב ובעצמות הנפש הוא מתפלל אז התפילה הזאת רצויה, וגם לענין מלחמה צריך לעורר עצמו עם פנימיותו ללחום עם שכנגדו, וכן לפיוס, וד"ל. וזה **'ויגש אליו יהודה'**, שיהודה נגש אל עצמותיו. ועפ"י נתבאר המדרש, עיי"ש, ודו"ק. (הרה"ק הרבי ר' בונם זיע"א)

כי כמון כפרעה (מד, יח)

להתנהג תמיד בשפלות

היינו שצריך האדם להיות בבחינת ענוה ושפלות, הן בעת שהש"י משפיע לו כל טוב, צריך הוא לידע שהכל הוא מחסדי ה' ולא מצד מעשיו, וזהו **כי כמון**, פירוש כשעולם מתנהג על ידי מדות הרחמים שהן מדותיו, מה אתה רחום כ"י מה אתה חנון וכ"י. והן **כפרעה**, הן שיהיה ח"ו התגלות הדינים בעולם, צריך להיות תמיד בבחינת שפלות, ופרעה מלשון התגלות, הש"י יזכנו לבא לבחינת שפלות באמת.

ויאמר אבינו שובו שברו לנו מעט אוכל (מד, כה)

ע"י תשובה וזכך לפנסה טובה בזכות הצדיק

ג"ל על פי מה שפירשנו לעיל טע"י התשובה יומתקו כל הדינים ויהיה לנו כל טוב, וז"ל **ויאמר אבינו שובו**, שעי"י התשובה יהיה לנו אמירה ונחת רוח. **שברו לנו**, וישברו כל הדינים בגימטריא לנו. עוד שברו לנו, שזוכה ע"י התשובה שיהיה לנו פרנסה טובה, וע"י מי נוכל להשיג זאת ע"י הצדיק שמשפיע זאת, וזה **מעט אוכל** לקרא הצדיק, כי הצדיק אוכל לשובע נפשו (משלי יג, כה). (אור לשמים)

והנה עניינם הראות ועיני אחי בנימין כי פי המדבר אליכם (מד, יב)

דיבורי הצדיק מזככים את שכל השומעים

דהנה מורי ורבי הצדיק מורינו **דוב בער** אמר שכמו שיש אור וחושך בעולם כך יש בשכל האדם אור וחושך עכ"ל. אך כששומעים דבורים יוצא מפי צדיק נזדכך השכל ויאירו עינים, וזהו **כי עיניכם הראות ועיני אחי בנימין**, שעניינם מאירות ונזדכך השכל שלכם מחמת **כי פי המדבר אליכם** שמאירורו של הצדיק נזדכך השכל השומעים דבריו. (קדושת לוי)

אל תרגונו בדרך (מד, כד)

יוסף הצדיק לימד אחיו רכי החסידות

ופירש"י אל תתעסקו בדבר הלכה, ואל תפסיעו פסיעה גסה ותכנסו בחמה לעיר. ונודע קושיית המפרשים מדוע לא הזהיר אותם יעקב אביהם את כל אלה האזהרות שהזהיר אותם יוסף ועוד הרי כתיב (ד"ש ע"א) והגית בו יומם ולילה, אך נראה דהנה כתיב (תהלים קיט, קכ) עת לעשות לה' הפרו תורתך, דהיינו

אלומות אור

לנסוע לצדיקי הדור מותר לבטל מתורה בשעת הנסיעה כדאיתא בספרים רבים, ולזאת עד שלא ידעו מיוסף אחיהם היו יושבים באהלים של תורה יומם ולילה שלא ידעו ענין הנסיעה לצדיקי הדור, אבל כשנתוודע להם יוסף בחינת צדיק יסוד עולם, ועת לעשות לה' הפרו תורתך, וע"כ הזהיר אותם אל תתעסקו בדבר הלכה היינו שלא תחושו על ביטול תורה בדרך הנסיעה אל צדיקי הדור וזהו אל תרגונו בדרך דייקא, ואח"כ הזהיר אותם אל תפסיעו פסיעה גסה רומז שלא יפסיעו פסיעה גסה בדרכי החסידות בתמידות כי לכל זמן. והנה עיקר החסידות הוא להיות בו נמיכות רוח ולב נשבר כמ"ש (תהלים נא, ט) לב נשבר ונדכה אלקים לא תבוזה, וזהו והכנסו בחמה לעיר היינו להיות דומה לחמה שהיתה בשפלות וענוה בשעה שקיטרגה הלבנה ואמרה אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד ולזאת זכתה שתהיה היא המשפעת אור על הלבנה, והכן כי נכון הוא. (עטרת ישועה, י"ד י"א שבת)

אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלך גם עלה (מד, ד)

ירידה של איש ישראל היא לצורך עליה

יש לפרש בפשטות שהאיש תם וקדוש הזה היה מתיירא מירידת מצרים להיות שם מעורב בין אנשים נכרים ובפרט מזוהמים כאלה וכאשר באמת הוכרח להתייצב לפני פרעה, ע"י היה מתיירא ומפחד פן יפול ח"ו ע"י ממדריגתו הקדושה והגדולה, והבטיחו הש"י כי אדרבה הירידה הזו יהיה צורך עליה, וזהו **אנכי אעלך גם עלה**, שתתעלה עוד יותר ויתר **והבטחה הזאת קיימת לעד לו ולזרעו לדורי דורות**.

(אמרי אמת - לובלין)

וילקט יוסף את כל הכסף הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען כשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הכסף ביתה פרעה (מד, יד)

ללמד לעבודת ה' ממניעות ומחשבות זרות שיש לו

ע"פ מה שאמר **א"י ב"ע זללה"ה** כי המחשבה זרה הבאים לאדם בתוך התפלה הוא מחמת תשוקתה ורוצה בתקונה להעלותה לשורשה והיינו הניצוץ הקדוש שבתוכה מתאווה לבוא לשורשה ושבר גלוי זה כי בראות האדם שבא לו מחשבה זרה מאיזה תאוה או שאר דברים ר"ל יתבונן מהו איך לעבוד לה' מצד הק"ו וזהו איזהו חכם הלומד מכל אדם אפילו מיצה"ר והיינו אם בדבר הזה יש תאוה להתענוג והשכל שבו שהוא רק נקודה חיונית מי תענוג לכל התענוגים ואיך לא אעבוד את ה' שהוא המחיה את כולם והוא תענוג לכל התענוגים וחיות לכל החיים ובוה ההשכלה בא לרביקות גדול ומעלה הניצוצות קדושים שבתוך המחשבות זרות לשורשה ועושה יחוד וזווג אמיתי.

וזהו י"ל שמרומנו בפסוק **וילקט יוסף** היינו הצדיק העובד את ה' בהתקשרות בחי' יוסף, **את כל הכסף** היינו כל הניצוצות אשר הם כוספים ומתאווים לתיקון לעלות ולשורשם, הוא מעלה אותם ומלקט אותם **כשבר אשר הם שברים**, היינו ע"י המחשבות זרות הבאים לו בתוך התפלה ומשברים אותו בדביקותו לאיזה תאוה או שאר דבר כנ"ל מזה בא עליה להניק שיש בתוך המחשבות זרות והיא כנ"ל שהוא לומד מזה איך להתקשר יותר בדביקות הבורא ב"ה עקרא ושרשא דכל עלמין תענוג לכל התענוגים תענוג אמת ונצחי שאינו בטל לעולם ובוה יוצא אל הכסף היינו הניצוץ הקדוש המתאוה וכוסף לידבק בשורשו הוא מביא אותו ביתה פרעה היינו להשכינה הקדושה הנקרא פרעה ע"ש התגלות ונעשה משבר אותיות בשר קודש שהוא בחי' צדיק ומעורר בזה תענוג גדול ויחוד וזיווג עליון, והבן. (דגל מחנה אפרים)

אור חדש | אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש

מכ"ק אדמו"ר מקאלוב שליט"א א"ל פ"ש

וירא את העגלות אשר שלח יוסף וגו', ותחי רוח יעקב אביהם (מד, כז). וברש"י: סימן מסר להם במה היה עוסק כשפירש ממנו בפרשת עגלה ערופה, זהו שנאמר וירא את העגלות אשר שלח יוסף ולא נאמר אשר שלח פרעה.

יש להתבונן, דהנה כשבאו אחי יוסף וסיפרו ליעקב אבינו הסיפור הזה, האיך שעוד יוסף חי, והוא מלך במצרים, אזי מתחילה לא האמין להם, כי היה קשה לו להאמין, ובפרט שאחרי כל אותן הצרות שעברו עליו, אחרי שנים ארוכות כל כך בתוככי ערות מצרים, ואחרי נסיונות העוני והעושר במלוא התוקף, עדיין עומד בצדקו. ועל זה אמרו חז"ל, שמשמסרו לו הסימן שמסר להם יוסף, תוכן הסוגיא של "עגלה ערופה", שלמד עמו יעקב קודם פרידתם האחרונה, אזי האמין להם.

אמנם לכאורה קשה, אם סבר יעקב שזה איש רמאי, ששמע מיוסף את כל פרטי חייו, ומעמיד פנים כיוסף הצדיק. אם כן, הרי יתכן שגם סימן זה נתוודע לו תוך כדי חקירה ודרישה מיוסף האמיתי.

ואפשר ליישב עפ"י שאירע אצל אדם אחד שעזב את אשתו מיד לאחר נשואיהם, והאשה שנשארה עגונה חזרה אל בית אביה. והנה באחד הימים אחרי תקופה ארוכה, הגיע לביתה אדם שהציג את עצמו כבעלה וגילה באזניה סימנים מובהקים שאכן הוא בעלה, והוסיף פרטים ופרטי פרטים מהתקופה הצרורה בה גרו יחד. הלה הביע צער עמוק על עזיבתו והודיע על נכונותו לכוונן את הבת החוזר מחדש. בני המשפחה קיבלו בשמחה את הבן החוזר להמשפחה, אך האשה ליבה נקפה. והובא הדבר לפני הגר"א זצ"ל. הציץ הגאון שזימן אבי המשפחה את חתנו להתלוות אליו בשבת לתפילה בבית הכנסת, וניח לאדם הזה לפנות בעצמו אל מקומו שהושיבו בו בשבתות הראשונות לאחר נשואיהם. והנה נתברר שהצדיק לא ידע לפנות על ימין או על שמאל, והוכרח להודות שהוא שקרן.

והסביר הגר"א: "אם הוא זוכר כל כך הרבה פרטים מדוייקים, הרי שגם את מקומו בבית הכנסת היה צריך לזכור. ועל כרחק שכל הדברים שעליהם סיפר נודעו לו מפי הבעל המעונן. אולם איש בליעל לא יעלה על דעתו לחקור על ענייני קדושה של בית הכנסת, כי כל מחשבותיו משוטטות בעניינים הגשמיים שהוא משוקע בהם, ועניינים רוחניים אינם עולים בדעתו כלל!"

מענה יבין מדוע התפעל יעקב מהסימן שמסר יוסף מתוכן לימודם, כי ידע שאיש רמאי וגם לא יעלה על דעתו לחקור ולשאל בעניני התורה הקדושה, על כן מוכרח שזהו אכן יוסף הצדיק, ובהזדמנות זו, גם נוכח לראות גודל כח התורה והיראת שמים שהחידר בבנו תוך כדי לימודו עמו, שנשארו ערכי התורה במוחו ובלבו של בנו, ועל ידי זה לעמוד בצדקו, ונתעלה לגדולה. (ליל שב"ק ויגש תשי"ג לפ"ק נערך ע"י מערכת 'לקח טוב' קאלוב)

אליו המתנגדים שבעירו בשאלה, הליכה זו הרי יש בה משום ביטול תורה, ומה יענה ליום הדין השיב התולדות: כאשר נוסעים לצדיק, על מנת ללמוד כיצד לעבוד את ה', הרי ביטולה זהו קיומה. ביטול זה של הזמן, מאפשר קיום אבותיה של מצוה. (אגרות הרי"צ)

הרה"ק רבי צבי הירש זיע"א בן מרן הבעל שם טוב הק' זיע"א ז' טבת תק"מ

והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים (מ"ג)

באחת מנסיעותיו של הרה"ק בעל 'אוהב ישראל' מאפסא זיע"א, הנחילו המוני ישראל כבוד רב מאוד, כשכל מקום בוואו התאספו ובאו אנשים רבים להקביל פני קדשו, ולרוב הכבוד שרחשו לו היו מלווים אותו כבדת דרך, ומעיר לעיר וממקום למקום התברו המלווים יותר ויותר עד שליווהו המון רב, וכבוד גדול נכתב הרה"ק מאפסא באותה שעה.

ויהי כראות הרה"ק מאפסא רוב הכבוד שמכבדים אותו, חלשה דעתו, כי היה חושש פן יגרום לו הכבוד הגדול איהו התנשאות ח"ו, ויהנה הנאה כלשהי מן הכבוד הרב שמכבדים אותו. ובכן התלונן ואמר, למה באו כל אלו לכבדני, וכי לטרדני מן העולם מבקשים הם.

בנו, הרה"ק רבי יצחק מאיר מזינקוב זיע"א שהתלווה לאביו בנסיעתו זו - כפי שהיה מתלווה אליו בכל נסיעותיו - הרגיש בצערו ובחלישות דעתו, וכיון שירד לסוף דעתו הק' של אביו הבין כי עליו לעשות מעשה המביא לקרון על אור פניו, מתוך ובכן פנה רבינו אל אביו ואמר לו בשנינותו ובפחותו: "אבא, מה לך כי צטער על הכבוד הזה, הלא לא לך הוא, אלא אותי הם מכבדים". כיון ששמע הרה"ק מאפסא דברי בנו, עד ארגיעה חזרו השמחה והשלוה לקרון על אור פניו, מתוך הנאתו מאמרתו השנונה; ובבת שחוק על פניו פנה אל בנו ושאלו: "ומדוע זכית אתה לכל הכבוד הזה?" איז השיב לו הרה"ק מזינקוב: "מפני שהנינו בנו של הרב מאפסא..."

ומסופר, שבעקבות דבריו המחוכמים והשנונים, נענה הרה"ק מאפסא ואמר לו: עתה זכית להבין דברי יוסף אל אחיו (בראשית מ"ג) 'והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים; כי מעודי היית מתקשה מה רצה יוסף להודיע בזה, הלא דרכך של צדיקים שאין הכבוד נחשב אצליהם למאומה, ומהי הבשורה כבך שיש לו כבוד במצרים? אך עתה נתיישבה לי כוונת דבריו, דהא גופא ביקש יוסף הצדיק לבשר לאביו, שכל הכבוד שמכבדים אותו במצרים אינו מעבירו על דעתו ועל דעת קונו, כי הוא מרגיש בנפשו שלאבי כל כבודי במצרים - שתולה לו הגדולה והכבוד שעושין לו, שהכל בעבור שהוא בנו של אביו, (מלאכי רחמים)

מאנשים שלו כל המעות והתחיל להתנחם ולדאוג על זה, והאנשים הנ"ל באו לביתם בלא המעות ובלא הסחורה. והנה אירע לו פעם שנית שנסתם החזון והמראה, ונסע שוב להרה"ק מקאריץ עבור זה. והשיב לו, שהיה מחמת שדאג על המעות, לכך נסתם החזון, כי איש קדוש כמותו אין צריך לדאוג עבור גשמיות והתפלל עליו שיחזור לו החזון כראשונה, וכן היה לו.

והרה"ק רבי מרדכי חיים מסלאים זיע"א (י"ד י"ב טבת) הביא נוסח אחר, שרבינו נסע להרבה צדיקים, וכשבא להרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א נענה לו הרה"ק ואמר: ידוע לי על מה באתם אלי, פעם הייתם רואים את כל הנעשה במרחק של ארבע מאות מייל, ועכשיו נטלה מכם מדרגה זו. הסיבה לכך היא מפני טרוד ראשכם במחשבות ממון, לכן אינכם רואים יותר.

ואמר לו רבינו, שאינו רוצה לראות יותר, כי מה לו לראות את כל הנעשה והוא אינו יכול לעזור, רק הוא חשש שמדיגה זו נלקחה ממנו מעוונותיו ולכן נסע לצדיקים, ועכשיו ששמע ממנו שלא מחמת זאת הפסק לראות, נחה דעתו.

והרה"ק בעל הצמח צדק מליובאוויטש זיע"א סיפר פעם אודות גדולת רבינו ואמר שהיה רואה למרחק ארבעים פרסה על ארבעים פרסה, זהו רק בראיה גשמית, אבל בראיה רוחנית שלו אין לה שיעור.

זכותו יגן עליו ועל כל ישראל

(מקורות: אבן ישראל, אהלי צדיקים אמרי פנחס, הבעש"ט ובני היכל, יהי אור רשימות דברים)

וכורני שסיפרתי פעם לכ"ק מו"ח זצוק"ל על הרה"ח ר' חיים הערש [אייזנבאך] ז"ל שהוא עורך תיקון חצות בכל לילה - כך שמעתי מ"ק אמנו"ר זצוק"ל שלא עבר עליו חצות לילה בשינה; נענה כ"ק מו"ח זצוק"ל ואמר בהתפעלות, עס איז נאך דא היינט אזעלעכע אידן.

(כ"ק אמרי"ר מדרתמסטריווקא שליט"א, אמרות טהורות פרשת ושלח (בהערה שם: ע"י בלב שמה נאלעס) החדש זו"ל: כמעט בכל לילה אכל סמוך לחצות ודייק שברכהמ"ז יהיה בחצות ואז אמר ובנה ירושלים בכונה גדולה וכי.)

וכ"כ בשיח שרפי קודש: פ"א שאל מתנגד אחד להה"ק מקאצק זצלה"ה מתי יעשה תיקון חצות, כי ראה אותו שניעור ער חצות ואח"כ אוכל סעודת הלילה, והשיבו שתיקון חצות שלו הוא בעת שאומר ברכת ובנה ירושלים אחר סעודת הלילה בברכת המזון.)

אורו של רבינו הרה"ק רבי צבי זיע"א הפציע בשנת תצ"ה לערך לאביו הרה"ק אור שבעת הימים מרן הבעל שם טוב הק' זיע"א. רבינו קנה את תורתו מאביו מרן הבעש"ט הק' זיע"א, כמו"כ למד אצל דודו הרה"ק רבי אברהם גרשון מקיטוב זיע"א.

דרכו של רבינו היתה בהצנע לכת והיה נסתר רב על הגלוי. לאחר פטירת מרן הבעש"ט זיע"א הנהיג רבינו את העדה הק' משך כשנה אחת, ואז העביר את שרביט ההנהגה וכסא המלוכה לידי הרה"ק מרן המגיד ממעזריטש זיע"א.

בהגיעו לפרקו נישא לאשה את מרת מלכה ע"ה ממנו נולדו לו ילדיו, לאחר פטירתה נשא לאשה את הרבנית מרת ביילא ע"ה, בת הרב שמואל חסיד ז"ל מפנינסק, לאחר נישואיו העתיק רבינו את משכנו לשם. יואסף אל עמיו ביום ז' לחודש טבת שנת תק"מ, ומנו"כ בפנינסק.

פעם הלך רבינו על קבר אביו מרן הבעש"ט הק' זיע"א ועל קבר אמו ע"ה, ובתחילה התפלל על רוחניות, והיות שהיה דחוק מאוד בגשמיות התפלל גם על גשמיות, בלילה באה אליו אמו בחלום ואמרה לו תדע שכל הזמן שביקשת על רוחניות היה אביך על הציון ושמע את כל מה שאתה מבקש, אבל אח"כ כשהתחלת לבקש על גשמיות נעלם אביך תיכף, והיית בסכנה על שמלאך ליבך להתפלל על גשמיות אצל אביך הקדוש, אבל אני כן שמעתי מה שביקשת גם על הגשמיות.

אמר אחד הצדיקים זיע"א שראה פעם את רבינו ואמר לו: אם לא ראיתך הייתי ואומר שהבעש"ט לא היה בכלל ילדי אשה, ועתה כשאני רואה אותך נוחתי שאכן היה ילדי אשה.

הוא היה אומר

רבינו אמר להרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א שצריך לעשות הכנות לקבל קדושת שבת כדכתיב 'והיה ביום הששי והכינו את אשר יביא, והישב לו כי דבר הניתן מלמעלה ואין אדם יודע מה נותנים לו איך אפשר לו להכין עצמו עליו, רק צריך לשמור את עצמו אז מכל דבר המזיק לנפשו.

פעם אחת באו מכפר אחד סמוך לבענדרע למרן הבעל שם טוב הק' זיע"א שבהיות שיש שם נהר ובכל שנה נטבע שם יהודי אחד, ובכו לפניו. ונסע עמהם ועמד אצל הנהר והביט בו, וגזר עליו שיופסקו מימיו ויוחרב יובשו, וכן הוה תיכף ומיד, ומאז והלאה נסעו בעגלות דרך אותו עמק, וצוהו הבעש"ט זיע"א לרבינו שלא יסע לעולם דרך שם, כי השר של הנה ההוא בכעס עליו, והוא אינו מתיירא ממנו כלל, אבל על בנו הוא מפחד שאם יעבור דרך שם יביא שטף מים על שעה קטנה, כי זה יכול הוא לעשות, לכן מצוה עליו שלא יעבור לעולם דרך שם, אבל אם ח"ו ברבות השנים שיכח ויעבור דרך שם אזי יודע בודאי שביא שטף מים רבים ח"ו להטיביו, לכן אמר לו שידע שמכל צדיק אמת נעשה נשמתו לאחר פטירתו איהו אות משם מ"ב. והבעש"ט הק' זיע"א אמר על עצמו שזכה שאחר פטירתו תהיה נשמתו כל השם המ"ב כולו, לכן כאשר יראה בצרת נפשו בשטף מים רבים יצעק בכל כוונתו אנא בכח וגוי, ויכוון בו, ואפי' אם יהיה בגבהי מרומים יבוא בגלוי להצילו, וכן הוה, ברבות שנים רבות נשתכח כל הענין מרבינו, ונסע דרך שם, ובאותו רגע בא שטף מים רבים להטיביו, ובאו מים עד נפש וכמעט שלא נשטף, ראה מעשה ונזכר הלכה, והתחיל להתפלל בקול ובכוונה עצומה תפילת אנא בכח עד גמירא, ותיכף בא הבעש"ט הק' בגלוי והוציאו מן המים והצילו.

והרה"ק רבי ברוך פינחס מסקאלע זיע"א סיפר כי היה שם באותו מקום, וראה את מקום הנהר והוא עמוק, ועוברין בעגלות דרך שם, וכל הסיבות יודעין מהמעשה הזה.

רבינו היה יכול לראות ברוח הקודש כמה מאות פרסאות, ופעם אחת אירע לו שנסתם לו החזון והמראה אשר ראה ברוח הקודש, ונסע להרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א, והשיב לו הרה"ק מקאריץ שהוא מחמת ששרוי בלא אשה, כי נפטרך אשתו הראשונה, וכאשר שמע זאת רבינו, התחיל לדבר עם שדכא שיציע לפניו שידוך הגון. והנה שם באותה העיר היתה אשה אלמנה עשירה גדולה ושלחה שדכן לרבינו שרצונה להנשא אליו והיא תעסוק במסחר כמו עד עתה והוא לא יעסוק במשא ומתן כלל, רק יעסוק בתורה ובתפילה כמנהגו, ורבינו הסכים ונשא אותה לאשה, ומנהגה היה שעסק בתורה ובעבודה יומם ולילה והיא היתה אשת חיל ועסקה בעסקים ובמסחרים גדולים, וכה היה זמן רב.

פעם אחת אירע שהגבירה הנ"ל שלחה אנשים עם מסחרים שלה למרחקים והם מכרו הסחורה ולקחו בידם המעות שהרוויחו, והיה בדרך במלון נגבנו המעות הנ"ל, ורבינו ראה ברוה"ק המעשה הנ"ל איך שגנבים באו לבית המלון ונגבנו

רבינו היה יכול לראות ברוח הקודש כמה מאות פרסאות, ופעם אחת אירע לו שנסתם לו החזון והמראה אשר ראה ברוח הקודש, ונסע להרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א, והשיב לו הרה"ק מקאריץ שהוא מחמת ששרוי בלא אשה, כי נפטרך אשתו הראשונה, וכאשר שמע זאת רבינו, התחיל לדבר עם שדכא שיציע לפניו שידוך הגון. והנה שם באותה העיר היתה אשה אלמנה עשירה גדולה ושלחה שדכן לרבינו שרצונה להנשא אליו והיא תעסוק במסחר כמו עד עתה והוא לא יעסוק במשא ומתן כלל, רק יעסוק בתורה ובתפילה כמנהגו, ורבינו הסכים ונשא אותה לאשה, ומנהגה היה שעסק בתורה ובעבודה יומם ולילה והיא היתה אשת חיל ועסקה בעסקים ובמסחרים גדולים, וכה היה זמן רב.

פעם אחת אירע שהגבירה הנ"ל שלחה אנשים עם מסחרים שלה למרחקים והם מכרו הסחורה ולקחו בידם המעות שהרוויחו, והיה בדרך במלון נגבנו המעות הנ"ל, ורבינו ראה ברוה"ק המעשה הנ"ל איך שגנבים באו לבית המלון ונגבנו

רבינו סיפר פעם, שהיה יועץ אצל המלך שכל עבודתו היה לשמח את המלך, וכאשר ראה שהמלך עצוב היה ענינו לבדך אותו ולשמחו, ופעם ראה שהמלך עצוב מאד ולא הלך לו בשום אופן לבדחו, וכמה שטרך לשמחו לא הצליח, יצא הלה ליער ושכר איש שיבקע לו עצים רבים, ועבד האיש כל היום וביקע לו הרבה עצים, וכשגמר את העבודה וביקש את שכרו אמר לו יועץ המלך שאין לו כסף, התחיל ההוא לצעוק עליו, והוא אומר לו שאין לי כסף, וכשהתרגז כ"כ אמר לו שיבוא אתו בחצר המלך ושם יתן לו כסף, וכשבאו לחצר המלך שוב התחיל הפועל לצעוק

א שמעתי עובדא מ"ק מו"ח [אדמו"ר מסקווירא] זצוק"ל, שפע"א התחבא הרה"ק מסאוורא זיע"א בחדרו של הרה"ק הרבי ר' ברוך ממעיזבו זיע"א לראות איך הוא עורך תיקון חצות, וכשהגיע חצות ראה שהרבי ר' ברוך זיע"א התיישב על הארץ, - ואמר עליו הרה"ק מסאוורא זיע"א ככהאי לינא, "ער האט נישט געזיפעצט, ער האט נישט געקדעקצט, און נישט געווארקט", - ושמע איך שרה"ק הרבי ר' ברוך זיע"א אומר בינו לבין עצמו בזה הלשון, "הגם עס שטייט ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חוקי (תהלים טו), אבער איך זאג דיר צו אז פון היינט און וויטער מער נישט, איי וועסטו זאגן אז כ'האב נעכטן אויך אזוי געזאגט, אבער היינט זאג איך עס במאת"...

ואמר הרה"ק מסאוורא זיע"א, איך מרב הפחד לא יכולת להיום שם יותר וברחתי משם.

אזכרות אור

והנה רואים מעובדא זו שהרה"ק הרבי ר' ברוך זיע"א לא היה עורך כנוסת תיקון חצות, וכן אצל חסידים בדרך כלל היו נמנעים מלומר תיקון חצות, ומתאמרא שם הרה"ק בעל החידושי הרי"ם זיע"א על מה דאיתא בשו"ע (או"ח סימן ס"א) דאוי לכל ירא שמים להיות מיצר דוואג על חורבן ביהמ"ק, הרי שמתחילה צריכין להיות ירא שמים... אז מיאזי נאך נישט אנגעקומען ביז אהרע ווי קען מיין וויטער.

ואכן כאמור למעשה האט מען עפעס נישט געהערט מזאל זאגן ביי חסידים תיקון חצות, הגם שהאמת הוא דמי יודע מה שעשו הצדיקים בתוך ביתם.

אבל יש שהיו נוהגים דבשעה שהגיע חצות התכוונו לומר אז יבנה ירושלים בברכת המזון או בעל המחיה, ויצאו בזה ענין תיקון חצות.